

VĂN HỌC HIỆN THỰC 30-45

HƯỚNG DẪN HỌC BÀI

- 1/ Tìm hiểu thế nào văn học hiện thực?
- 2/ Tìm hiểu một số tác giả và tác phẩm tiêu biểu của văn học hiện thực Việt Nam 30-45
- 3/ Em tâm đắc tác phẩm nào nhất- tại sao?

I/ Thế nào là văn học hiện thực:

_Theo “Bách khoa toàn thư” Chủ nghĩa hiện thực là một “trào lưu văn học nghệ thuật, là phương pháp sáng tác lấy hiện thực xã hội và những vấn đề có thật của con người làm đối tượng phản ánh”.

_ Các nhà văn xây dựng những hình tượng điển hình và điển hình hóa các sự kiện của cuộc sống; thừa nhận mối quan hệ hữu cơ giữa tính cách và hoàn cảnh, con người và môi trường sống; coi trọng chi tiết cụ thể và có độ chính xác cao.

_Dù rằng các ý kiến còn tranh cãi nhưng không thể phủ nhận được rằng chủ nghĩa hiện thực có đời sống lịch sử phát triển cụ thể và vào những năm 40 của thế kỉ XIX trở đi chủ nghĩa hiện thực trong văn học đã bước sang một giai đoạn phát triển hoàn chỉnh và rục rỡ, mang cảm hứng phân tích mới về hiện thực đó là phê phán. Từ đây chủ nghĩa hiện thực mang tên mới: chủ nghĩa hiện thực phê phán.

II/ Sự ra đời và phát triển văn học hiện thực ở Việt Nam:

1/ Giai đoạn văn học trung đại:

- Ở Việt Nam, những tác phẩm của văn học trung đại như Truyện Kiều, Chinh phụ ngâm, Cung oán ngâm, thơ Hồ Xuân Hương, Nguyễn Khuyến...đã phơi bày hiện thực khách quan của cuộc sống. Phải đến Hồ Biểu Chánh, Phạm Duy Tồn...mới khơi dòng cho khuynh hướng hiện thực khi các tác phẩm thể hiện màu sắc phong tục, nếp sống của một số miền đất, một số người.

2/ Giai đoạn từ 1930 :

-Đến khoảng những năm 30 của thế kỉ XX cây bút hiện thực phê phán Nguyễn Công Hoan là người bắt đầu đi theo khuynh hướng tả chân, lấy cuộc sống hiện thời, lấy cái đã và đang xảy ra làm nội dung tác phẩm. Và từ những năm 1930 đến trước 1945 khuynh hướng văn học hiện thực phát triển rầm rộ, quy mô, nhiều cây bút tài năng đã xuất hiện như Ngô Tất Tố, Vũ Trọng Phụng, Nguyễn Đình Lạp...và Nam Cao được đánh giá là người có công đưa văn học hiện thực lên một trình độ mới, trình độ miêu tả tâm lý, khái quát hiện thực.

III? Những chặng đường phát triển của văn học hiện thực VN 30-45

1/ Chặng đường từ 1930 đến 1935:

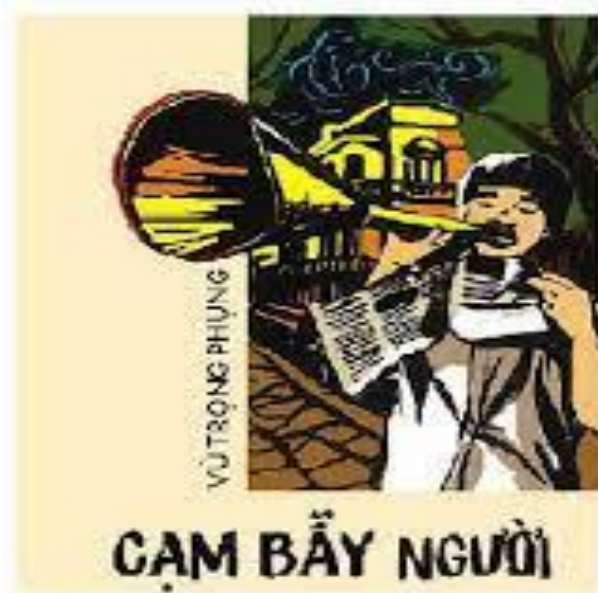
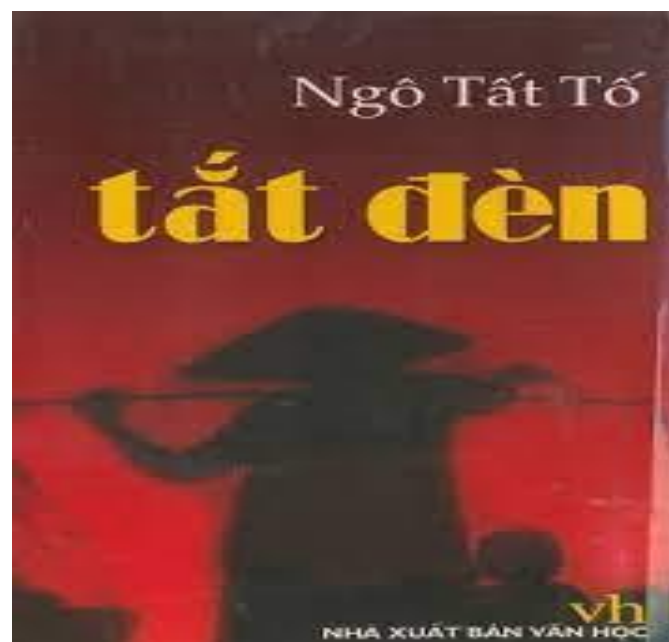
Văn học hiện thực với những sáng tác của Nguyễn Công Hoan, tập truyện “Kép Tư Bền”; Vũ Trọng Phụng – các phóng sự “Cạm bẫy người” và “Kĩ nghệ lấy Tây”... đã thể hiện tinh thần phê phán tính chất bất công, vô nhân đạo của xã hội đương thời, đồng thời bộc lộ sự cảm thông thương xót đối với những nạn nhân của xã hội đó.

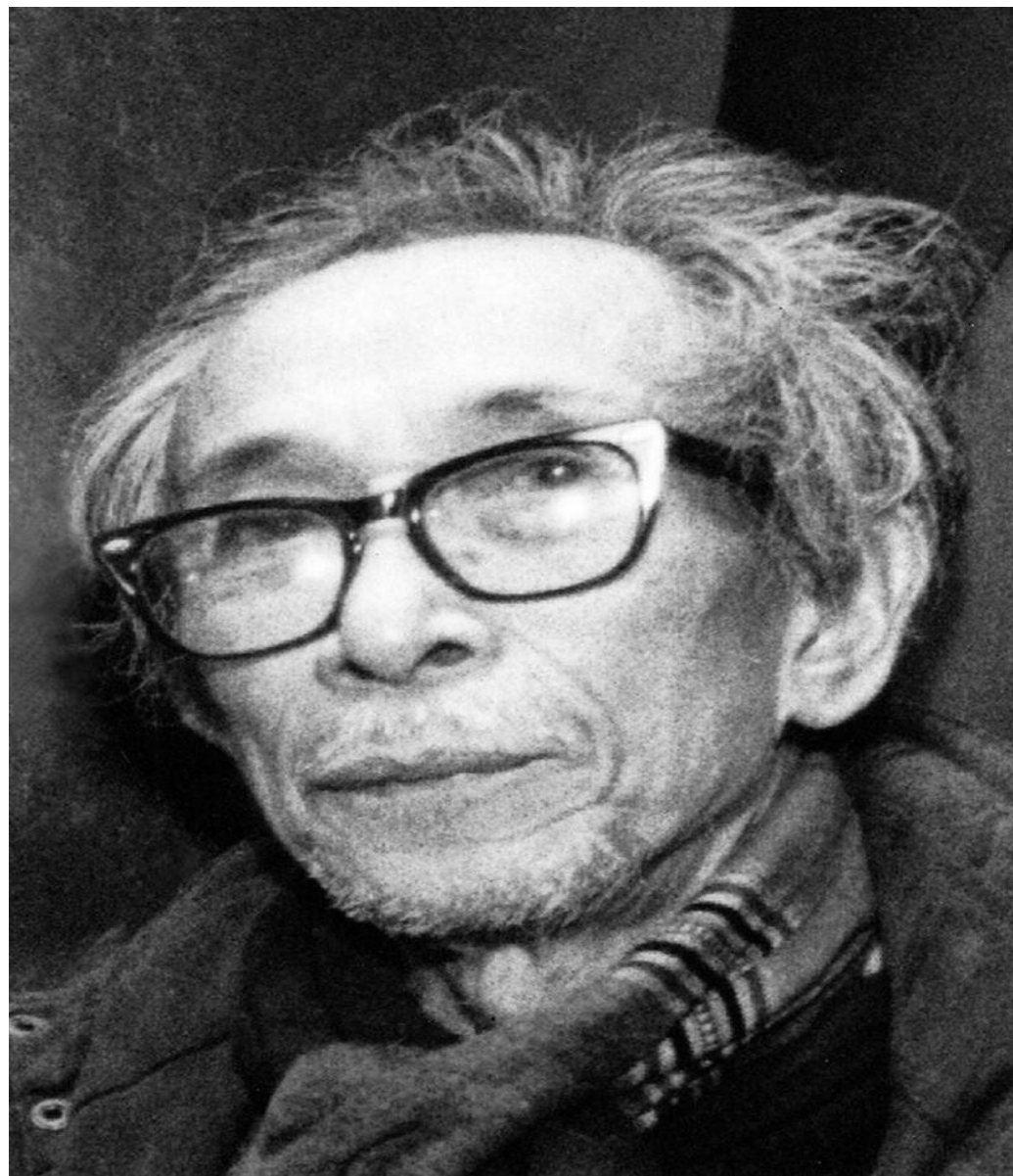
2/ Chặng đường từ 1936 đến 1939:

Do tình hình xã hội có nhiều thuận lợi cho sự phát triển của văn học hiện thực, các cây bút hiện thực chủ nghĩa như Nguyễn Công Hoan, Vũ Trọng Phụng, Ngô Tất Tố... đã đạt tới độ chín tài năng, liên tiếp cho ra đời những tác phẩm xuất sắc. Hàng loạt các tác phẩm của Vũ Trọng Phụng như: Giông tố, Số đỏ, Vỡ đê...., nhiều truyện ngắn xuất sắc và tiểu thuyết như “Bước đường cùng” của Nguyễn Công Hoan... đều tập trung phê phán tố cáo mãnh liệt những thủ đoạn áp bức bóc lột, chính sách bịp bợm, giả dối của giai cấp thống trị, đồng thời phơi bày nỗi thống khổ của nhân dân với thái độ cảm thông sâu sắc. Cảm hứng phê phán đã hướng ngòi bút Vũ Trọng Phụng, Nguyễn Công Hoan, Ngô Tất Tố vào việc khắc họa những nhân vật điển hình phản diện có ý nghĩa phê phán quyết liệt.

GIÁ TRỊ VĂN HỌC HIỆN THỰC 1930-1945

Ngô Tất Tố

Vũ Trọng Phụng (1912–1939)

NGUYỄN HỒNG
(1918 - 1982)

TÊN THẬT: NGUYỄN NGUYỄN HỒNG

QUÊ QUÁN: VỤ BẢN, NAM ĐỊNH

**LÀ NHÀ VĂN VIẾT VỀ NHỮNG NGƯỜI
CÙNG KHỔ GẮN GỬI MÀ ÔNG
YÊU THƯƠNG**

3/Chặng đường từ 1940 đến 1945:

Cảm hứng phê phán vẫn là chủ đạo song có thêm những nét đặc sắc mới được thể hiện nổi bật nhất trong những sáng tác của Nam Cao. Nếu Nguyễn Công Hoan, Vũ Trọng Phụng, Ngô Tất Tố thiên về tả thực phản ánh xã hội đương thời thì Nam Cao không chỉ miêu tả mà còn phân tích lí giải những hiện tượng, những vấn đề của hiện thực đó. Ngòi bút Nam Cao luôn có xu hướng phân tích xã hội qua việc phân tích tâm lý nhân vật. Có thể nói, đến Nam Cao, cảm hứng phê phán đã trở thành cảm hứng phân tích phê phán.

Như vậy, văn học hiện thực phê phán Việt Nam trải qua ba chặng đường phát triển và đã đạt được thành tựu xuất sắc ở giai đoạn cuối. Dòng văn học này thực sự đã góp phần không nhỏ vào công cuộc hiện đại hoá nền văn học dân tộc.

Những thành tựu nổi bật của văn học hiện thực 1930 – 1945

1. Thành tựu về nội dung:

-Tác phẩm trong giai đoạn này là những bức tranh đậm nét về đời sống xã hội đem lại giá trị nhận thức cao cho người đọc.

- Dòng văn học hiện thực phê phán đã phanh phui, bóc trần bộ mặt xã hội lúc bấy giờ.

- Các nhà văn hiện thực, lớp trí thức mới vốn xuất thân từ tầng lớp trung lưu, thậm chí trong những gia đình nghèo, vất vả kiếm sống. Vì thế mà họ gần gũi, thấu hiểu và đứng về phía người lao động để miêu tả qua những trang viết.

2.Thành tựu nghệ thuật

Văn học hiện thực 1930 – 1945 đã tạo dựng được những chân dung nhân vật có tầm khái quát cao, lại rất chân thực và sinh động, vừa mang ý nghĩa xã hội vừa có giá trị thẩm mỹ độc đáo, đó là nhân vật điển hình.

Bên cạnh những thành công trong việc xây dựng điển hình sắc nét, văn học hiện thực phê phán còn đạt đến chiều sâu phân tích tâm lí nhân vật. Các nhà văn tiêu biểu như Nam Cao, Tô Hoài, Kim Lân...

Cảm hứng chủ đạo của văn học hiện thực phê phán 1930 – 1945

-Văn học hiện thực 1930 – 1945 vận động trên dòng phát triển của thời cuộc. Sống và viết trong giai đoạn có nhiều biến động về lịch sử, các nhà văn hiện thực phải nhạy bén nhận thức những chuyển biến xã hội. Hiện thực phong phú của đời sống đã làm nảy sinh cảm hứng sáng tạo ở người nghệ sĩ. Mỗi nhà văn nhận thức và phản ánh hiện thực theo một cách cảm hứng riêng.

- Cảm hứng chủ đạo của văn học hiện thực 1930 – 1945 khá đa dạng. Trong sáng tác của mỗi nhà văn hiện thực, cảm hứng chủ đạo cũng có những tính chất, đặc điểm khác nhau. Tất cả đều hướng đến tập trung thể hiện bản chất thối nát,tính chất vô nhân đạo của xã hội Việt Nam trước cách mạng, thái độ phê phán xã hội dẫn tới yêu cầu khách quan phải thay đổi. Điều này cho thấy mặt tích cực, tiến bộ của trào lưu văn học này.

PHIẾU HỌC TẬP

1/ Lập bảng so sánh (giống và khác nhau) số phận, cuộc đời các nhân vật Chí Phèo, Lão Hạc, Chị Dậu để thấy được hiện thực về người nông dân trong xã hội Việt Nam trước 1945

Nhân vật	Giống	Khác
Chí phèo		
Chị Dậu		
Lão Hạc		

